

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben,
hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Iparpártolás.

Pécs, 1899. július 10.

Hogy más gazdasági politikát kell folytatnia egy iparos államnak, mint egy őstermelő országnak, az is egyike azoknak az alapigazságoknak, a melyeket minden józan gondolkodó belát, de a melyeket nálunk a birodalmi egység, a közösség kényszerű föntartása érdekében a fejők tetejére szokás állítani. Az iparos Ausztria és az őstermelő Magyarország — így szól a közönséges doktrina — egymásra vannak utalva; Ausztria iparának szüksége van a biztos magyar piacra, a mi terményeinknek meg a biztos osztrák piacra; ez a kölcsönös érdek utalja a két államot a közös gazdaság folytatására, a melyben ezek az érdekek legjobban kielégíthetők.

Méltó kiegészítője ez az okoskodás a közösség egyoldalú föntartásának; abszurdum az egyik éppen úgy mint a másik. Ám akinek politikai eszményképét képezi az az egymásra utaltság, amely minden gyarmat és anyaország között éppen úgy megvan, mint Magyarország és Ausztria között: az küzdhet a gazdasági közösség föntartásáért, amely mellett megmarad az egyik iparos, a másik őstermelő országnak az idők végéig; de aki a gazdasági egyoldalúság állapotából ki akarja ragadni az országot, aki éppen azt az egymásra utaltságot tartja veszedelemnek az országra

nézve s azt akarja elérni, hogy az ipar benn az országban fejlődjen harmonikusan az őstermeléssel, hogy se idegen ország iparcikkeire ne szoruljunk, se nyersterményeinket ne legyünk kénytelenek idegenben elfecsérelni: annak nem lehet más jelszava, mint önálló gazdasági politika, mert ez a cél csak így valósítható meg.

Gazdasági közösség mellett teljesen kárba vesztett költség és fáradság marad minden iparpártolás, a melylyel az állam ipart mesterségesen fejleszteni akar s a társadalmat is a hazai ipar pártolására bírni törekszik. Míg a közösséget azzal okolják meg, hogy a mi nyersterményeinknek szükségük van az osztrák piacra, addig el kell fogadniok ennek az okoskodásnak a folyományát is, hogy Magyarország meg biztos fogyasztója marad az osztrák iparnak. E mellett az igazság mellett aztán hasztalan iparkodik állam és társadalom emancipálni az országot az osztrák ipar inváziójától a magyar ipar káraállításával. Szubvencióval, adómentességgel lehet egy-két ipartelep mesterségesen föntartani, de erőteljes ipar, mely emeli a nemzeti közvagyonosodást, fejlődni ez uton nem fog soha.

De így vagyunk a társadalmi iparpártolással is. A negyvenes évekbeli védjegyi mozgalom sikeréhez az akkori idők viszonyaira, az akkori nemzedék ideális lelkesedésére lenne szükség. Manapság azon-

ban, mikor a tökéletesített közlekedési eszközök s az ebből keletkezett kereskedelmi összeköttetések révén megszűnt minden távolság, ledől minden korlát, mely egyik országot a másiktól elválasztotta, nem maradt meg az idegen országok ipari és kereskedelmi inváziója ellen más védekezési mód, mint a vámvonalak mesterséges korlátja, a melyek hiányában a gyöngébb teljesen ki van szolgáltatva zsákmánnyul az erősebbnek.

Hát az a lelkesedés, amely a negyvenes években Kossuth Lajos hatalmas szavára minden magyar család tüzhelyénél állított föl vámsorompót az idegen ipar cikkei ellen, vajjon az hova tűnt el? Mert hogy most már nyoma sincs, az bizonyos. A mai nemzedéket az opportunizmus politikájának apostolai leszoktatták az ideális hevületekről: nagyon reálisak lettünk. Az a politikai tan, mely okos dolognak hirdeti az önállóság követelményeiről, a nemzeti aspirációkról való lemondást célszerűségi okokból, amely még a legszentebb politikai jog gyakorlatánál sem bizik az ideális lelkesedés oly csekély fokában sem, hogy törvénybe iktatta a választási fuvar és ellátás költségeit, az megváltoztatta az egész nemzet gondolkozásmódját. A mai kor opportunus és reális gyermeke előtt megszűnik az idealizmus, ahol a mindennapi szükségletek áráról van szó, itt már csak a számok beszélnek.

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A szegények.

Együtt laktak künn, a város határában, apa és fiu. Az apa hajdani katona, aki magas életkora miatt hagyta oda a katonaságot, a fiu foglalkozására nézve zöldségtermelő. Két férfi háztartása soha sem lehet tökéletes; mindkettő akar parancsolni, mindkettő azt képzei, hogy neki van oka panaszra és senki sincs, aki arra szánja magát, hogy csöndesen tűrjön és hallgasson, aki előkészítse amaz örömeiket, a melyeket a tiszta, rendes ház, a jól elkészített étkek nyújtanak. Így volt a két Auvigneau. A gondatlan, másokkal szemben durva fiu azon ürügy alatt, hogy vásárra megyen, gyakran elmaradt és még ő panaszkodott, hogy az öreg sok pénzbe van és nem sokat segít, az apa meg öntözött, ásott, beszédte a földet, talicskázta a földet és a trágyát, szóval vesződött hajnaltól napestig, de keserűséggel szívében amiatt, hogy amaz semmi tekintettel nincs az ő 70 évére és semmi könyörülettel köszvénye iránt. A jóakarát — ugymond — nem hiányzik benne, de ereje csökken s hogy a katonai szolgálat százszor könnyebb volt, mint az ilyen nyugalom és hogy a mai gyermekek hálátlanok.

Mindennap nem mondták ugyan ezeket

egymás szemébe, de elgondolta magában egyik úgy, mint a másik és a gondolatok jobban elidegenitene, mint a szavak. Egy fiatal, bátor szívű, takarékos asszony kellett volna ide a két férfi közé.

Az öreg Auvigneau célozgatott is erre olykor, hogy ő mennyire szeretne nagyapa lenni, látni szeretné, mint ugrádoznak a kis unokák a virágágyak között, kacagnak és mulatnak. De Alexandre vállalt vont az ilyen beszédre és azt felelte, hogy ketten is csak nyomorúságosan tengődnek: mit csinálnának még négyen?

Egy májusi napon, amint ismét összetűztek, a jó öreg kijelentette, hogy belefáradt már a munkába, egy olyan fiuért nincs kedve vesződni, aki rosszul bánik vele; hogy ez nem tarthat tovább és ő most egy hétig élvezni fogja a szabadságát, mint egy igazi nyugdíjas.

S azzal fölvette legjobb kék zubbonyát és elment a jardin des Plantesba. Ott két hozzá hasonló vén obsitossal letelepedett egy padra és átadta magát a jelen élvezetének. Nyolc napon át ismételte ezt, de a nyolcadik napon egy olyan kalandja volt, amely egész életére befolyást gyakorolt.

Az árnyék megnyult már kelet felé, ami a nyugvó napnak előjele. Aranyos sugarak törtek keresztül a facsoportok csucsain, érintvén a faszorok homokját és lángba borítva a habok fodrait, amelyeket két, a vízmedencében uszó hattyu hozott hullámszába. A fehér fej-

díszes dadákat dicsfényvel vették körül, a verebeket meg összegyűjtötték egy roskadozó fal borostyán köntösében és befejezván a növények haldoklását, hervadozó ereikből kivonták a még bennük rejlő illatot, a melyet a szellő szárnyaira emelt és tovább szállított.

Enyhe idő volt. A lég telve álmokkal, ábrándokkal. A mult összes szomorúsága, a jelen nehézségei ilyenkor a feledés jótékony fátyolával vannak fedve. Auvigneau papa révedező szemekkel, a világozóságból, enyhe szél-től édesen elkábulva szemlélt egy fiatal leányt, aki vagy 30 lépéssnyire tőle egy fiatal gyertyányosban járkált. Időről-időre látta őt a hajlott hársak törzse mögül feltűnedezni. A leány — járásából ítélve — fiatal volt, hogy szép volt-e, azt már nem látta.

A haját föltűzve viselte, ruhája szürke volt és viseltes, nyakán egy kis fekete kendő. Karjainak mozgásáról, anyailag lehajtott fejéről és járásának ringató módjáról gyanította az öreg, hogy kis gyermeket altat, kétségkívül egészen kicsi gyermeket, mert nem látszott se lába, se kezeckéje, csupán a fekete kendő alól látszott ki valami fehérség.

Többször odapillantott járkálás közben az öreg Auvigneaura; az öreg érezte, hogy reá néz olyan élénken és egyenesen, mint a nap sugara, amelynek kévéi a légürben szerteömlenek, hogy az árnyékkal egyesüljenek. Auvigneau papa csudálkozva mondta magának, hogy fiatal leányoknak pedig nem igen jut az

A fogyasztónak hasztalan beszélünk manapság hazafiságról, az bizony külföldi árucikket fog venni, ha a hazai drágább vagy rosszabb a külföldinél. Már pedig akárhogyan szépítsük is a dolgot, most még úgy vagyunk a magyar ipar termékeivel, hogy nagyjában sem az árakra, sem a minőségre nézve nem állják ki a versenyt a külföldi iparcikkeivel, ami különben is lehetetlen dolog lenne az itteni drága munkaerő és hitel s a korlátolt forgalom mellett. De azzal se áltassuk magunkat, hogy a társadalmi iparpártolás sikere esetén valami lényeges javulás következne be ebben a tekintetben, mert a mesterséges iparpártolás nem igen fogja buzdítani iparosainkat akár árleszállításra, akár tökéletesedésre, hisz a hazafiságból való iparpártolás éppen az olcsóbb és jobb áruk versenytől szabadítaná meg iparosainkat.

Hogy iparunk erőteljes föllendülést nyerhessen, nem arra van szüksége, hogy drágaság és minőségbeli fogyatkozások mellett is legyen kelete, hanem arra, hogy versenyképessé tétessék az olcsó és jó külföldi iparral szemben. Versenyképessé pedig nem minden verseny kizárásával teszszük, hanem azzal, hogy megszerezzük számára a szükséges előfeltételeket cikkeinek olcsóbb és jobb előállításához. Ezt pedig csak úgy tehetjük, ha teljesen urai vagyunk gazdasági politikáknak s nem leszünk kénytelenek, mint Széll Kálmán mondotta, az egység kedvéért érdekeink érvényesüléséről egy vagy más irányban lemondani.

Nem is abban látjuk mi az önálló vámterület esetén a magyar ipar egyedüli üdvét, hogy a megvámolandó osztrák iparcikkek árai föl fognak emelkedni a hazai ipar termékeinek áráig, hanem abban is, hogy a vámsorompók föllállításával föl fog lendülni az országban a vállalkozási kedv, mert ipart űzni hasznos dolog lesz azon a területen, amely maga képes szolgáltatni a szükséges nyers anyagot, az idegen tőke és munkaerő szívesen fog itt elhelyezést keresni s így a magyar ipar rövid időn

abban a helyzetben lesz, hogy hasonló minőségű árut olcsóbban szolgáltathat a hazai fogyasztásnak, mint a vámmal terhelt osztrák ipar.

Akkor aztán nem kell majd appellálni a hazafiságra, a reális számítás fogja az embereket a hazai források fölkeresésére utalni ipari szükségleteik fedezésénél. Addig azonban nem fog az óhajtott sikerre vezetni a győri keresk. és iparkamarának tagadhatatlanul szép és hazafias akciója, amely kereskedőinket akarja rábírní, hogy csak hazai iparcikkeket tartsanak.

Hisz már az a tény is, hogy ennek a mozgalomnak az intézői nem a fogyasztó közönséghez fordulnak föl hívásukkal, hanem a közvetítő kereskedőkhöz, mutatja, hogy nem biznak a fogyasztó közönségben, hanem azzal akarják kényszeríteni a hazai cikkek vásárlására, hogy a kereskedésből kiszorítják az idegen árut. De ha a kereskedőknél ez az akció sikerre is vezetne, félt, hogy ezzel egészen más eredményt érnenek el, mint a mi célozva volt.

Kereskedőink körében ugyis általános már a panasz, hogy a fogyasztó közönség nem az ő közvetítésükkel szerzi be szükségleteit, hanem kikerülésükkel egyenesen a külföldi forrásokhoz fordul. Nos ha aztán ez a közönség kereskedéseinkben csak a drágább és sok esetben rosszabb hazai cikkek találja, akkor a kereskedők kikerülése csak még fokozottabb mértékben fog nyilvánulni.

Másként e bajon tehát nem lehet segíteni, mint a vámsorompók föllállításával s aki más uton hirdeti az iparpártolást, az csak üres frázist hangoztat.

Vármegyei közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1899. július 10.

Baranyavármegye törvényhatósági bizottsága ma tartotta évnegyedes rendes közgyűlését. A közgyűlés bár nyári közgyűlés volt,

eszkibe öregekre nézni. Visszaemlékezett a letűnt időkre, a vasárnapi sétákra tűzér-ruhában, visszagondolt a régi pajtásokra, a kávéházakra, amelyek ajtaján glycineák virultak, a köznapok délutánjaira, mikor a mezőn találkozott a leányokkal, a levelekre, virágos levélpapíron, a mikor irogatott. Ezenközben elszundikált. De nem aludt sokáig. Félálomban hallotta, hogy valaki a fülébe sug valamit, de az ő lelke és a külvilág között olyan nagy volt a távolság, hogy az öreg Auvigneunak úgy tetszett, mintha azok a szavak egy kut magasságából esnének alá hozzá, aki a kut mélyében van. A hang ezeket mondta:

— Itt van az ön fiának a kis leánya: emiatt hagyott el engem. Én képtelen vagyok őt eltartani; vesződjének vele maguk.

Auvigneau felébredt. Főlnyitván szeméit, ösztönszerűleg a gyertyános felé nézett. A telete kendős nő arra menekült s mikor már jó messze volt az alvótól, visszanezett.

— Asszonyom! asszonyom! — kiáltá az öreg — mit akar velem?

De a nő eltűnt a fordulónál. Két-három dajka gyermekocskát tolván, elhaladt előtte s pajzán mosolylyal pillantott reá. Óklével fenyegette meg őket. Ugyanekkor érzé, hogy valami a térdeire nehezedik s lehajolván, egy alvó csecsemőt pillantott meg, amely álláig be volt pólyázva. Félkarjával fölemelve, tartotta a levegőben, nem tudván: sirjon-e vagy

neveessen; hogy rossz tréfa-e az egész, vagy hogy az álmában hallott szavak csakugyan hozzá voltak-e intézve és megmagyarázzák ezt a kalandot?

A gyermek nyugodtan aludt tovább.

»Sapristi! — mormogá a jó öreg, visszahelyezve őt ölébe — szeretnék tőle megszabadulni. Az anyja nem jön vissza: ez meg sirni fog, ha fölébred. Hova vigyem?»

Azt gondolta, tán legokosabb lenne fölvenni a rendőrségre, elbeszélvén az esetet. De csakhamar elvetette ezt a gondolatot, mert attól tartott, hogy nevetségessé válik, ha ő, a vén katona ott elkezd magyarázni ezt a dolgot azoknak a gonosz pajtásoknak, akik majd jól kinevetik. De hát akkor mit kezdjen? Elvigye a menedékházba? Az messze van és kérdés, fölveszik-e? Meg aztán, ha ez a kis csomag itten csakugyan az Alexandre gyermeke? Azt az apja tudná megmondani.

Mint hogy az est beállt és a nyugvó nap sugaraival együtt a sétálók is fogytak, Auvigneau elszántan a zubbonya alá bujtatta a gyermeket, mint a vadász a lopott nyulat s végigment a fásorokon. Találkozott az örökkel, 2-3 macskával, amelyek a fákról alászállva zsákmányra indultak; egypár, nála is roska-tagabb öreggel, akik a kijárási felé biccegetek. Egy asszony se volt köztük. Nagy elszántsággal a szívében, megindult hazafelé.

Amint Alexandre, aki éppen a salátát

mégis igen szép látogatottságnak örvendett s a napirend egyes pontjai felett élénk viták is fejlődtek ki. S bár 162 pontból állott a tárgyszerűség, ennek dacára elég gyorsan végeztek vele, csaknem minden pontnál elfogadva az állandó választmány javaslatát.

Báró *Fejérváry* Imre dr. főispán pont 10 órakor megjelent a közgyűlési teremben s üdvözölvén a megjelent bizottsági tagokat, a közgyűlést megnyitotta.

Napirend előtt első sorban *Percel* Mór negyvennyolcas tábornok emlékének áldozott a közgyűlés, *Tormai* Károly alispán javaslatára elhatározván, hogy a nagy idők eme nagy hőisének emlékét jegyzőkönyvbe iktatja s *Percel* Miklóshoz, a megye volt főispánjához és *Percel* Dezsőhöz, a képviselőház elnökéhez részvétiratot intéz.

Ezután báró *Lipthay* Bélának, a megyének 1867-68. években volt főispánjának elhunytáról emlékezett meg az alispán s emléket jegyzőkönyvében örökítette meg a közgyűlés s a családhoz részvétiratot intézni elhatározta.

Petőfi emléke

elevenült fel ezután a közgyűlési teremben *Margittai* Péter lelkes hangon tartott felszólalásában. A felszólaló emelkedett szellemű beszédben emlékezett meg a szabadságharc lánglelkű költőjéről, *Petőfi* Sándorról, kinek halála ötvenedik évfordulóján, e hó 31-én, Segesvárott nemzeti ünnep lesz. Indítványozta, hogy a közgyűlés jegyzőkönyvében örökítse meg ez alkalomból *Petőfi* halhatatlan emlékét és az ünnepen küldöttségileg képviseltesse magát Baranyamegye.

Az indítványt egyhangú éljenzéssel fogadta a közgyűlés és megbizta az alispánt, hogy a küldöttséget annak idején állítsa össze. Ezután következett

az alispán évnegyedes jelentése.

Kardos Kálmán az iránt szólalt fel e pontnál, hogy mivel a jelentés a vármegye hivatalos lapjában megjelent s minden bizottsági tagnak kézbesítve lett, felolvasása mellőztessék, a mit a közgyűlés el is fogadott.

A jelentés első sorban a megye gazdasági viszonyaival foglalkozik, melyek az aratás után ítéltetők most már meg a kellő mértékkel. A közbiztonsági viszonyok jók voltak. A közegészségi viszonyok javultak; a légzőszervek betegségein kívül egyéb vörheny és difteritisz esetek mellett a kóros betegségek lefolyása a rendes volt. A pécsi közpórházban

gyomlálta, messziről látta apját közeledni, az alkony homályában azt hitte, hogy tán kényeret vett és azt tartogatja a zubbonya alatt. De az öregnek arca nem volt oly nyugodt, mint máskor. Vastag bajusza reszketett, amint beszélni kezdett, kopasz homlokán izzadságcseppek csurogtak alá, ami elárulta gyors járását.

A kertész föl hagyott a munkával, odaállt a két veteményes ágy közti ösvényre s megsimogatva kis kecskeszakállát, amely kerek arcának hosszukás formát adott s megigazitva sapkáját, amely tarkóját fődte:

— Épen nyolc napja, hogy egyedül hagy engem — mondá — lesz-e vége ezeknek a sétáknak?

— Hacsak én mennék — válaszolt Auvigneau papa — az még nem lenne olyan nagy baj. De most már tudom, miért jössz te szombaton mindig olyan későn haza, mikor a szomszédok már mind munkában vannak; tudom, miért nem akarsz vasárnap, hogy én is veled menjek. Neked ismeretségeid vannak.

— Már ki beszélt apámnak ilyen hazugságokat?

— Ez nem hazugság.

— Talán voltak, mint minden embernek; de most már vége, papa, vége.

— És ez? — szól most az öreg, fölémelve zubbonyát, ezzel is vége?

tartott szülészeti tanfolyamon 11 községi bába nyert oklevelet. Az állategészségügy hanyatlott, bár rendkívüli óvintézkedések megtételére nem volt szükség.

Átérve az ügyforgalomra, annak ugy a központi, mint a járási és községi közigazgatásnál való folytonos emelkedését jelzi a jelentés; úgy hogy a tisztikar csakis fokozott s megfeszített tevékenységgel képes kötelességének megfelelni. A közigazgatás menete mégis általában rendes és a tisztviselők működése kielégítő volt; jelentékenyebb panaszok nem emeltettek.

Nem mulaszthatja el a jelentés, hogy ne utaljon a tisztviselők anyagi helyzetének kedvezőtlen voltára. A megélhetési viszonyok, főleg a székhelyen, napról-napra súlyosbodnak, a társadalmi kötelezettségek különösen a közigazgatási tisztikarra nehezdednek. A vármegyei tisztviselők javadalmazásának elégtelensége köztudomásu és súlyosabbá teszi a visszas állapotot azon körülmény, hogy nemcsak az állami tisztviselők illetményeinek emelése vétetett legközelebb tervbe, pedig ezek javadalmazása eddig is aránytalanul magasabb volt a közigazgatási tisztviselőkéénél, hanem a városok is saját kezdeményezésükből közigazgatási tisztviselőik fizetését majdnem mindenütt rendezték. Egyedül a vármegyei tisztikar az, mely kénytelen a megélhetési viszonyokkal küzdelemre; ez pedig csak a közérdek és a közszolgálat hátrányára van, mert a tisztviselőnek, hogy felelősségteljes hivatásának teljes odaadással mindenben megfelelhessen, anyagi gondokkal küzdenie nem volna szabad.

A házipénztár és gyámpénztár forgalmát a következő kimutatás tünteti fel; a házipénztárban a főösszesítés szerint találtatott:

készpénzben: . . . 28.096 frt 41 $\frac{1}{2}$ kr.
kötvényben: . . . 765.980 frt 42 kr.
összesen: 794.076 frt 83 $\frac{1}{2}$ kr.

A gyámpénztárban június végével volt:

készpénzben: . . . 11.005 frt $\frac{2}{3}$ kr.
kötvényben: . . . 1.649.165 frt 73 kr.
összesen: 1.660.170 frt 73 $\frac{2}{3}$ kr.

A gyámpénztár múlt évi mérlege, mely május hó végéig a miniszteriumhoz fölterjesztendő volt, a kitűzött határidőre a tisztviselők túlterhelése miatt elkészíthető nem volt, miért s határidői-hosszabbítást kér a jelentés.

A törvényhatósági közutak a folytonos esős időjárás alatt sokat szenvedtek és tetemes föntartási költséget igényeltek.

Az utadó községenkénti és egyénekenkénti

Az otromba, durva suhanc az alvó gyermek váratlan megjelenésére zavartan hebegé:

— Tehát ön látta Mariet?

Az öreg Auvigneaut e vallomásra úgy elfogta a remegés, hogy csaknem elejtette terhét. Valami, mélyen a lelkében, egy visszafojtott érzelm, amely nem remélt kifolyásra talált, megrázta és teljesen betöltte egész valóját. Harag és öröm, szégyen és irgalom, bátorság és mindennel dacoló akarat, hogy ezt a kis teremtetést fölnevelni és szeretni fogja és megvédeni az apja, sőt anyja, a szomszédok és mindenki ellen.

Auvigneau papa úgy hazudott, mint egy bajba került rekruta.

— Hogy láttam-e? — kiáltá, visszanyervén önuralmát — hogy láttam-e? Meghiszem azt! Ő mindent elmondott nekem. Te szivtelen vagy, elhagyod az anyát, elhagyod gyermekedet; nincs annyi bátorságod, hogy azt mondanád: ez az enyém! Nos jó! én elhoztam és itt fogom tartani.

Hiába szabadkozott amaz, hiába igyekezett visszaszivni vallomását, hiába esküdözött, hogy itt hagyja az öreget, ha házuk a talált gyermekek menedékhelyévé süllyed — az öreg nem halgatott reá; elment a tőlük tíz lépésnyire lakó szomszédhoz, annak gondjaira bizta a kicsikét és megalkudván az eltartás költségeiben, boldogan hajtotta le fejét

kivetési munkálatai elkészülvén, közszemlére kitétettek és ez idő szerint a beérkezett kevéssé fölszólamlás vár elintézésre.

Az ujoncozás f. é. ápril hó 7-től június hó 6-ig terjedő időközben fönnakadás nélkül szabályszerűen foganatosított, az eredmény a következő: pécsi járás: elővezetett 607, besoroztatott 309; siklósi járás: elővezetett 496, besoroztatott 289; szentlőrinci járás: elővezetett 608, besoroztatott 322; pécsváradi járás: elővezetett 633, besoroztatott 342; hegyháti járás: elővezetett 889, besoroztatott 444; mohácsi járás: elővezetett 765, besoroztatott 383; baranyavári járás: elővezetett 807, besoroztatott 404. Összesen: elővezetett 4805, besoroztatott 2493.

Az 1873. XX. t.-c. rendelkezése értelmében folyó év tavaszán teljesített ló-, kocsi- és szekérszeirás főeredménye a következő: pécsi járás: lovak száma 5669, lófogatok száma 2715, ökrös szekerek száma 724; siklósi járás: lovak száma 8552, lófogatok száma 3923, ökrös szekerek száma 254; baranyavári járás: lovak száma 11861, lófogatok száma 5045, ökrös szekerek száma 373; mohácsi járás: lovak száma 6769, lófogatok száma 3150, ökrös szekerek száma 467; pécsváradi járás: lovak száma 4557, lófogatok száma 2240, ökrös szekerek száma 512; hegyháti járás: lovak száma 6807, lófogatok száma 2316, ökrös szekerek száma 346; szentlőrinci járás: lovak száma 9484, lófogatok száma 1793, ökrös szekerek száma 207. Összesen: lovak száma 53699, lófogatok száma 21182, ökrös szekerek száma 2883.

A jelentés örömmel emlékezik meg a budai gör. kel. püspöknek vármegyénkben tett körutjáról; ez alkalommal a lakosság vallás-különbség nélkül őszinte tisztelettel és lelkesedéssel üdvözölte a magas egyházi férfit, ki is ezért, valamint a hatóságok részéről tapasztalt támogatásért köszönetét fejezte ki.

A Mohácson elhelyezett pénzügyőri szakasz április hó 1-étől Sásdra helyeztetett át.

A kereskedelemügyi miniszter dr. Bartha Sándornak Szt.-Lőrincztől Szt.-Király, Varjas, Velin, Baksa, Egerszeg, Kórós, Rád és Harkányon át Siklósig Vezetendő h. é. vasutára egy évre előmunkálati engedélyt adott.

A közönség által pártolt mohácsi téli kikötőnek közel 300.000 frtba kerülő költségeihez a miniszter 100.000 frt hozzájárulást kíván és így annak létesítése bizonytalanná vált.

A május hó 17. és 18-ik napján meg-

párnájára s többé nem panaszkodott öregsége miatt.

Másnap, amint a fiu a vásárról visszatért, hátán az üres kosarakkal, zsebében a főzelék árával, Auvigneau papát ott találta a küszöbön állva, fekete öltözékében, amelyet évenként csak kétszer vett föl, selyem kalapjában, amelynek szőre a sok esőtől már kivörösödött és vidrabórhöz volt hasonló.

— Jól aludt a kicsike — szölte az öreg vidáman. Ugy evett, mint egy kis farkas.

A kertész vállait vonogatta.

— Te is eljössz velem? — folytató a másik.

— Ugyan hová, apám?

— Ej, hát beiratni. A te gyermekedet csak föl kell vettetni. Vedd föl ünneplő ruhádat Alexandre és menjünk. Holnap lesz a keresztelő. Én leszek a keresztapja. Louise-nak fogjuk nevezni, a megboldogult emlékezetére.

A kosarak legurultak a kertész hátról s ő maga keresztbe font karokkal állt s úgy nézett az öregre, mint ahogy nézünk valakire, aki elvesztette az eszét s így szölte:

— Nem vagyunk olyan ostobák. Ha az ember elismeri, föl kell nevelnie. Ismerem a törvényt; nem megyek.

— Amint tetszik! — felelt a jó öreg. Én elmegyek. Azt fogom nekik mondani, hogy az én leányom, a tulajdon leányom és ők el fogják nekem hinni.

tartott községi jegyzői szigorlatra a jelentkezett öt egyén jó sikerrel vizsgázott.

A vármegyei árvaházban az évi záró vizsgálatról örömmel említi föl a jelentés a jó eredményt, mely a kitűnő vezetés érdeme.

A községi erdők az 1898. XIX. t.-c. alapján július hó 1-től állami kezelésbe mennek át és a hivatkozott t.-c. 8. §-a alapján XXXVII. számmal Pécs székhelyvel szervezett m. kir. állami erdőhivatalhoz főnökké: *Lumnitzer* Béla főerdész, a pécsi m. kir. járási erdőgondnoksághoz vezetővé: *Seh* Jenő főerdész, a siklósi m. kir. járási erdőgondnoksághoz pedig vezetővé: *Tatarek* Kálmán erdész nevezettek ki.

Az évenként megejtetni szokott községvizsgálatokat ez évben is elrendelte az alispán és a pontos foganatosítás iránt a járási főszolgabírókat utasította.

Az évnegyed folyamán kiadott törvények és rendeletek közül főlemlíti a jelentés:

Az országgyűlési képviselőválasztások fölötti biráskodásról alkotott 1899. évi XV. t.-cikket;

belügyminiszternek a póstahivatallal nem bíró községekben községi levélhordói intézmény életbeléptetése, — tűzmentes pénzszekrényeknek a községek részére leendő beszerzése — és a községek fogyasztási adó természetű jövedelmeinek ideiglenes rendezéséről szóló 1899. VI. t.-c. végrehajtása tárgyában kibocsátott körrendeleteit,

ugyancsak a belügyminiszter által a 7 éven aluli elhagyott gyermekek gondozásáról és az 1898. XXI. t.-c. értelmében gyakorlandó közsegélyezés módjáról és mérvéről kiadott nagyfontosságú szabályrendeleteket, — továbbá a földmívelésügyi miniszternek az állattenyésztési kerületi felügyelőségek újjászervezéséről szóló körrendeletét.

Az alispáni jelentés, habár felolvasása mellőztetett is, mégis hosszabb időt vett el a közgyűléstől, mert nem maradt

HOZZÁSZÓLÁSOK

nélkül. *Jagits* József — ki mindig éber figyelemmel kíséri a megyei központi, de különösen a járási közigazgatás menetét és már sok megszivlelendő dolgot mondott el a közgyűlés előtt a járási közigazgatás javítása érdekében — szölte az alispáni jelentéshez elsősorban.

Jagits József elismeréssel van az alispánnak a jelentésben megnyilatkozó körültekintő gondosságáért, de rámutat arra, hogy mindennek dacára a jelentés nem adja hű tükreát a

S fölemelve fejét, megnézte magát az ajtófélfára függesztett tükörben, amely beretváláskor igen jó szolgálatokat tett.

— Az én gyermekem lesz egészen — tette hozzá. Csak maradj fiam, az nem tartozik én rám. Én elmegyek és azt fogom nekik mondani, hogy én vagyok az apja.

Alexandre Auvigneau, látván az öregnek elszántságát, kedvetlenül követte őt a polgármesterhez és elismerte Marie-Louise-ot a saját gyermekének. De megkövetelte az apjától és az meg is ígérte neki, hogy soha nem lesz köztük szó arról a fekete kendős nőről.

A kertész elfogadta a gyermeket, de a házasságról hallani sem akart.

Három év múlt el: Marie-Louise élénk, hizelgő, vidám kis leány lett. Ugy ugrándozott a kert kis halmain, mint egy kis pacsirta.

Amilyen törekeny, gyöngye gyermek volt, aki még beszélni sem tudott jól, máris értett az uralkodáshoz és nagy becsben állt ugy otthon, mint a szomszédoknál. A két Auvigneau veszekedett egy mosolyáért. Amint ott ástak, dolgoztak, majd az egyikhez futott, majd a másikhoz: nagyobb előszeretettel mégis az öreghez.

Április hava hóféhér virágokkal árasztá el a százados mandulafákat. A langyos levegőben a kedélyek is fölmelegedtek. A majornék, akik szekerükön visszatértek a városból, bekiáltottak a kertbe: Marie-Louise! js

közigazgatásnak és a keretébe tartozó egyéb ügyeknek. *Soha sincs benne említés téve a gyámpénztárról, a mely bár a gyámhatóság önálló kezelése alatt áll, mégis az alispán — mint a megye megbízottja — köteles ügymenetét felülvizsgálni és arról képet adni a közgyűlésnek. Nem tárgyalja a jelentés a kellő terjedelemben a községi életet, a járási és községi közigazgatást, pedig a községek közigazgatási, közgazdasági és közforgalmi előrehaladását csak úgy tudjuk megítélni, ha arról kellő képet nyerünk. Végül ott vannak a községi és körjegyzők. Dicsérjük őket, hogy a jó közigazgatás alapjai s ebben igazunk is van. De a legutóbbi jegyzői értekezleten is maguk a jegyzők nincsenek megelégedve működésükkel. Túl vannak terhelve dologgal; 12—14 községet kell adminisztrálniok s anyagi helyzetük sem megfelelő. Mindezekre felhívja az alispán figyelmét s kéri, hogy dolgozzon ki javaslatot a jegyzők helyzetének javítása tárgyában s azt terjeszse legkésőbb januárban a közgyűlés elé. Azután, ha a megye e fontos ügyet letárgyalja s a kormányhoz e tárgyban felterjesztést intéz, bizonyára foganatja lesz annak, a várvavárt államosításig is.*

Tormai Károly alispán az éljenzéssel és helyeslésekkel kísért felszólalásra elsősorban azt jegyzi meg, hogy a gyámpénztárra vonatkozólag a számonkérőszék teljesíti az ellenőrzést. A tegnapi tartott számonkérőszéki ülés jegyzőkönyvének 50-ik pontja szól erről.

Fejérváry Imre báró főispán: A jegyzőkönyvet ugyan eddig felolvasás nélkül jóvá szokta hagyni a közgyűlés, de mivel felszólalás tárgyává tétetett, a tárgysorozat megfelelő helyén elrendelem majdani felolvasását.

Tormai Károly alispán a felszólalás második részére nézve megjegyzi, hogy szigorú kötelességének tartja a községi élet és közigazgatás ellenőrzését. Tesz is erről jelentést általában, de bő részletességgel nem teheti, mert az óriási munka. A jegyzők működésüket önfeláldozással teljesítik; elismeréssel van irántuk s ha helyzetük javítását kívánják, csak forduljanak hozzá, mindig jogos érdekeik mellett lesz. S ezt a közgyűlés szintén éljenzéssel fogadta el.

Jagits József megjegyzi, hogy a számonkérőszék jegyzőkönyve csak a tegnapi állapotot tünteti fel. Az alispán az állandó felügyelet és ellenőrzést gyakorolja s ezért sajnálja, hogy a felügyelet szükségét a magáévá nem teszi.

Tormai Károly újra csak azt válaszol-

fejüket visszafordítva, barátságosan bölintgattak, mert Marie-Louise szemeivel kísérte őket, amíg csak látta. A szomszédok magukhoz csalogatták a gyermeket és nyalánkságokkal tartották. Ha vasárnaponként az öreg kézenfogva vezette a templomba, az anyák részvétellel néztek utána s azt mondogatták, hogy: szegény kicsike!

Egy tavaszi délután, épen három éve, hogy Marie-Louise a házba került, az öreg apa ünnepi ebédet készített és egy csokor friss rózsával diszíté az asztalt. Marie-Louise apja és nagypapa közt ült az asztalnál. Az öreg jelentőségteljesen nézett reá és a gyermek titokban egy olyan pillantást vetett az öregre, amely azt látszott mondani, hogy: légy nyugodt! tudom a leckémet.

De az öreg nem vidult től, tovább is aggályos maradt. Az egész jövő attól függött, amit a gyermek mondani fog.

Es ime, ebéd végeztével az atya, aki rendesen nem volt valami gyöngéd, térdeire ültette a gyermeket, megsimogatta szőke fűrtit s szelid, beszédes szemeibe tekintve, kérdé:

— Mit hozzak neked a városból, Marie-Louise, annak emlékére, hogy három éve vagy nálunk? Egy forgó szélmalmost, vagy egy doboz gyöngyöt tüvel, vagy egy felöltöttetett bábút?

A gyermek kissé mintha gondolkozott

hatja, hogy minden fontosabb közigazgatási esetről jelentést tesz a közgyűlésnek. Kéri válasza tudomásul vételét.

Kaufmann József dr. feleslegesnek tartja a papiroshalmazt. Ő maga meg van elégedve a mostani jelentések terjedelmével és tartalmával.

Simonffay János sokkal fontosabbnak tartja a kérdést, semhogy röviden át lehessen rajta esni. Ezért azt a közvetítő indítványt teszi, hogy Jagits indítványa a jövő közgyűlés tárgysorozatába vétessék fel, a mikor alapos megfontolás tárgyává teheti a közgyűlés s fontosságánál fogva kellő előkészítésére egy bizottság küldessék ki.

Jagits József helyreigazítja szavait. Ő nem tett indítványt, csak az alispán figyelmét hívta fel a jelzett állapotokra. Így hát indítvány nem lévén, az fel sem vehető a napirendre.

Simonffay János: Tehát én magamévá teszem az indítványt...

Stajevits János: Mi meg leszavazzuk! (Derűtség.)

Simonffay János nem tartja tanácsosnak ily fontos kérdés felett keresztülsiklani. Indítványozza, hogy adják ki az ügyet egy bizottságnak alapos javaslattétel végett. Nem riad vissza a leszavazástól sem; ő elfogadja a jót mert jó, bármely kézből jön is az. Kéri indítványát szavazás alá bocsájtani.

Stajevits János előbb akaratlanul szólt el magát. De most nyíltan is kijelenti, hogy nem járulhat az indítványhoz. Az alispán pontról pontra megfelel a közigazgatás ellenőrzésének. A jegyzői kar pedig állami ügyekkel van elfoglalva, tulhalmozva s érdekükben, ha hozzá fordulnak, az alispán szintén meg fog tenni mindent. Tehát ajánlja az indítvány mellőzését.

Simonffay János, mivel a számonkérőszék a gyámpénztárra vonatkozólag teljesíti az ellenőrzést s az alispán a községi és járási közigazgatás szélesebbkörű ismertetését szintén kilátásba helyezte, indítványának idevonatkozó részét visszavonja, de a jegyzők helyzetének javítására vonatkozó indítványát fenntartja.

Német Lipót a tisztviselők kedvezőtlen anyagi helyzetére mutat reá s kéri egy bizottság kiküldetését, mely ennek javítására vonatkozólag javaslatot dolgozzon ki s ezt az októberi közgyűlés elé terjeszse.

A főispán ekkor szavazásra bocsájtja a két indítványt, mivel több hozzászólás

volna, aztán kinyújtá karjait s könyörgő hangon szólt:

— Hozd el nekem a mamát!

A kertész szemeibe könnyek gyűltek; megszeppenülve tette le a gyermeket a földre és szitkozódva távozott. Elhagyta a házat, keresztül ment a kis homokos fasoron, kinyitotta az utcára vezető kis kaput és eltűnt.

Egész délután nem látták.

Az est beállt; éppen olyan nyugodt, aranyos est, mint akkor. A kert végiben, egy régi üvegház tetején órákhosszat leskelődött az öreg, ha megláthatná a hazaérkezőt. Vagy vége lenne mindennek? Az ő eszméje elriasztotta, elűzte volna a fiát örökre? Nemsokára ráborul az éj a hegyoldal alacsony házaira. Ő várt. Marie-Louise felült a fal tetejére és az öreg a beálló homálytól-e, vagy megnedvesedő szemeitől nem látván többé, időről-időre kérdé:

— Nézz csak szét Marie-Louise, ott lenn a völgyben, ahol a hámor kéménye látszik, arról kell visszajönnie. Nem látod?

Már tizedszer ismételte a kérdést, mikor Marie-Louise egyszerre elkiáltotta magát:

— Nagyapa, látom már!

A rózsás arcocská ragyogóra vált, a kis kezek örömteljesen tapsikoltak és Marie-Louise ismételte a kiáltást:

— Nagyapa, nagyapa! látom már! *Ketten jönnek!*

René Bazin.

nem történt. Simonffay indítványát aközgyűlés mellőzvé, az alispán válaszáat tudomásul veszi. Német Lipót indítványát a közgyűlés elfogadja s a javaslat kidolgozására *Tormai Károly* alispán indítványára Német Lipót elnökle alatt Simonffay Jánost, Komáromy Andrást, Brázay Kálmánt, Kis Emilt, Zwonicsek Alajost, Kontra Jánost, Jagits Józsefet, Margittai Pétert, Stajevits Jánost, Wolf Emilt, Keserics Ferencet, Darázs Ödönt, Ivános Somát, Benkő Gyulát, Ország Lajost, Driesz Lajost, Gállos Edét, Jakab Lajost, Halvax Józsefet és Mándy Samut küldi ki.

Tizenegyórára járt már ekkor az idő s csak most térhettek át a napirend következő pontjára. Egy csomó

kormányrendelet

bevezetéseül a belügyminiszternek az esküdtbiróságokról szóló rendelete értelmében hat bizalmi férfit választottak az esküdtbiróságokat alakítandó bizottságba. Megválasztottak pedig: *Német Lipót, Szivér István, Benkő Gyula és Jakab Lajos.*

Az állandó népnevelési bizottságba választottak ezután egy községi és öt felekezeti tanítót az 1899—1901. évekre. Beválasztottak: *Gróf József, Jankovics György, Kiss Dániel, Brüll János, Darvas Gyula és Gábel János.*

Két járási mezőgazdasági bizottságot egészítették ki most *Mauthner Ödön és Szita István* beválasztásával.

A községi közsegélyezés és az elhagyott gyermekek gondozásáról kiadott belügyminiszteri rendeletek az alispánnak adattak ki elintézés végett.

Jagits József kéri, hogy a községek külön szabályrendeletek alkotására ne utasítsanak addig, míg a megye egységes szabályrendeletet nem alkot.

Tormai Károly megnyugtató válasza után következett

a közüti költségvetés.

A közgyűlés tudomásul vette, hogy az 1899. évre a keresk. miniszter 9000 frt államsegélyt adott a közüti alapnak. Ezért közsönetet szavaz, de kéri a 9000 frt segélynek 1900. évre is kiutalványozását. Egyszersmind kéri a batina-főherceglaki közü helyett a belye-batnai közü kiépítését s e tárgyban felterjesztést tesz a miniszterhez s a költségvetést végleges jóváhagyás végett újra felterjeszti.

Az eszék-kisköszegi és a hercegszöllösmonostori helyiérdekű vasut segélyezésének kérdését a közgyűlés felfüggesztette addig, míg a közüti költségvetés jóvá lesz hagyva.

A megyei gyámpénztárnak a főpénztártól történt különválasztása alkalmából felmerült 2415 forint költségnek a gyámpénztári tartalékalapból leendő kiutalványozását jóváhagyta a közgyűlés. Ugy szintén siklósi járási főbírói hivatal 120 frt bérletköltség-többletének fedezésére pedig a házipénztári tartalékalapot jelölte ki.

Uj állások.

Eihatározta ezután a közgyűlés egy 1000 frt fizetéssel és 245 frt lakbérrel javadalmazott *árvaszéki számvevői* és egy 600 frt fizetéssel és 210 frt lakpénzzel javadalmazott *árvaszéki könyvelői* állás rendszeresítését.

A könyvvivői személyzet jutalmazására 200 forintot utalványozott ki a gyámpénztári tartalékalapból.

Szepesmegye alispánjának átiratát a községi és körjegyzők nyugdíjigényére nézve a törvényhatóságok közötti viszonzosság megállapítása tárgyában elvben elfogadva a közgyűlés, *Mathievics* (Sztiplek) József volt megyei irodahuszar özvegyének kegydíj iránti kérvényét elutasította.

Pünkösdi királyság.

Hosszuhetény község ama határozatával, hogy a bíró fizetését 50 forinttal megemelte, vette kezdetét a községi ügyek tárgyalása. Mindjárt ez elsőt — bár valami kékbeli

bácsi pünkösdi királyságnak jellemezte a községi bíróságot és ellenezte a fizetésemelést — jóváhagyta a közgyűlés és ez volt a jó sorsa vagy ötven ilyen tárgynak.

Erdemlegesebb pontja a napirendnek a 21. és 101. tárgy között csak az *uj alleveltárnoki* állás szervezése volt, melyet 1000 frt fizetéssel és 245 frt lakpénzjavalmazással jóvá is hagyott a közgyűlés.

Szintén jóváhagyták ezután két 500 frt fizetéssel és 210 frt lakbérrel javalmazandó *irnoki állás* szervezését is.

Mágozs község képviselőtestülete a közgyámok fizetését 50 forinttal emelte és 300 frtos fizetéssel egy árvtárnoki állást szervezett. Az állandó választmány javasolja, hogy a határozat hagyassék jóvá azzal, hogy a fizetések a község házipénztárából teljesítendők.

Jagits József kérdést intéz, hogy a község mért nem jelölte meg a fizetési alapot? Ezért a határozat visszaküldendő.

A közgyűlés többsége azonban — *Német* Lipót felszólalása után — az állandó választmány javaslatát fogadta el.

Ne neked, Ugocsa!

Következett a mohácsi második községi orvosi állás kérdése, melynek szervezését a községi képviselőtestület nem látta szükségesnek. Az ez irányban beadott felebvezés visszautasítását javasolja az állandó választmány a közgyűlésnek. De érkezett ma reggel egy másik felebvezés is, *Auber* Tivadar dr. részéről, melynek felolvasását elrendelte a főispán.

A terjedelmes felebvezést azonban — bár Mohács határáról azt mondja, hogy Ugocsa vármegyének felét kiteszi — *Mende* Lajos dr. tisztifőorvos véleményének meghallgatása után szintén visszautasította a közgyűlés.

De úgy látszik, a közgyűlés azt tartotta, hogy Mohácsnak nem kell se doktor, se patika, mert jóváhagyta a közegészségügyi bizottság ama véleményét is, hogy Mohácson második gyógyszertár felállítása még nem kérelmezhető s így az ez iránt beérkezett négy rendbeli kérvény visszautasított.

Dél is elmúlt már ekkor s gyors egymásutánban pörgették le a tárgysorozatot. A vármegye urai csekély számban voltak s bizonyos bonhomia terjedt el a teremben. Ennek következménye volt aztán, hogy

a számonkérőszék

jegyzőkönyvét a főispán előzetes kijelentése dacára most már nem kívánta felolvasatni a közgyűlés — mert *Jagits* József nem is volt már jelen — s így az megint csak felolvasatlanul vétetett tudomásul, mint rendszeren.

A herceg Schaumburg-Lippe-féle jutalomdíj 50 frt kamatát *Nagy* László és *Szücs* Zoltán folyamodók között határozta el megosztani a közgyűlés.

Az augusztus 10-én betöltendő honvédhadapródiskolai alapítványi helyek betöltésére *Tormai* Károly alispán elnöklete alatt többtagu bizottságot küldött ki a közgyűlés.

A folyó év második negyedére a gyámpénztári kamatkulcs 4 és fél százalékban alapított meg.

Az alispán jelentése egy hivatalozgái állás rendszeresítése iránt az állandó választmányhoz tetetett át javaslatát végett.

Szepesmegye átirata az utazási kedvezményeknek a tisztviselők családtagjai részére kieszközölése végett egyszerűen tudomásul vétetett, mivel a máv. ily kedvezményt nem szokott adni.

Két segély iránti kérvény — mert nincs a vármegyének ilyenekre pénze — elutasított.

Ezzel a 162 pontból álló tárgysorozat letárgyalatván, a főispán a jegyzőkönyv hitelesítésére az alispán elnöklete alatt a főügyész, *Madarász* István és *Lieber* György bizottsági tagokat kérte fel s a közgyűlés háromnegyed egy órakor végetért.

Fölvívás.

A képviselőválasztóknak a jövő évre érvényes névjegyzékai *július hó 15-ig* közszemlére vannak kitéve Pécsen a *városházán*, a megyében a *körjegyzői hivatalokban*. Fölvívunk minden egyes választói jogosultat, de különösen a pártvezéreket és főembereket a legkisebb községben is, hogy ez idő alatt a választók névjegyzékét átvizsgálják s az abból netán kimaradt jogosultak fölvételét, a jog ellenére beírottaknak kihagyását *július hó 15-ig* kérelmezzék.

Megjegyezzük, hogy az *adóhátralék nem akadályozza többé a választói névjegyzékbe való fölvételnek*.

Hírek.

Pécs, 1899. július 10.

A válópör vége.

A törvényszéki épületben egyik bíró ajtaja előtt fehér battiszt ruhás, szép asszonyka tipegett föl s alá, míg a folyosó ablakából egy éltebb, szigoru tekintetű, kissé elhízott uriaszony bámult ki a gesztenyefás udvarra. A vonásai első tekintetre nyilvánvalóvá tették, hogy a menyecske édes anyja. Mikor elunta a csendes szemlélődést, odaintette az asszonykát és idegesen sziszegte feléje:

— Tehát úgy lesz, amint mondtam: nem és nem!

A menyecske durcásan fordult el anyjától s aközben felnyilt az ajtó. A bíró maga szólt ki a folyosóra udvariasan:

— Kérem nagysádtokat! . . .

A hölgyek besuhantak a bíró szobájába, hol az íróasztal előtt meggörnyedt, bánatos arcu, de csinos férfi állt, földre szegezve a tekintetét. Az asszonyka és az édesanyja helyet foglaltak a széken, a férfi pedig lopva-titkon nézegetett feléjük, míg a bíró hivatalos komolysággal meg nem szólalt:

— Tehát kezdetjük a tárgyalást . . . Nagysád férje — s a férfi felé, majd a menyecskéhez fordult — engesztelhetlen gyűlölet alapján kéri házasságuk felbontását. Azért idéztem meg önöket — ne tessék sirni nagysád — azért idéztem ide önöket, hogy megkérdézzem . . .

— Adolf! — zokogott fel fájdalmasan az asszonyka.

— Bocsanat — folytatta a bíró színtelen hangon, mintha sommás pörben hozna marasztaló határozatot — azt akarom kérdezni mindenekelőtt öntől uram: fentartja-e a keresetében kifejezett kérelmeit?

A férfi erre a szóra hirtelen kapta fel a fejét s némán, sápadtan szinte alázatosan közeledett az asszonyka felé. A csöndesen zokogó menyecske előtt lehajolt s megcsókolta a felesége vékony, fehér kezét.

— Mindent visszavonok, mindent megbántam — szólalt elfogultan.

A komoly bíró szinte megdöbbsent a szokatlan jeleneten, a szigoru mama idegesen tépdeste a zsebkendőjét, az asszonyka pedig meglepetésében hol sirt, hol kacagott, hol meg össze vissza csókolta az ura kezét, arcát, szemét.

— Tehát? — fordult feléjük kíváncsi türelmetlenséggel a bíró.

A mama ekkor hirtelen haraggal felpattant a helyéről, de az asszonyka gyöngéden visszatartotta és alig hallhatólag szólt:

— Én szívesen megyek az uramhoz, örömmel megyek, csak . . .

És könyörögve nézett az anyjára, a ki zordonan ült a helyén s a kinek lázasan mozgott az ajkai:

— Nem, nem!

— Kérem nagysád — szólalt meg a bíró — mi az a csak?

— . . . Örömmel mennék — folytatta a menyecske — csak a maga engedné.

A férj, a feleség és a bíró kőröleg fordultak a szigoru asszonyság felé, a ki szó nélkül, köszönés nélkül sietett ki az ajtón, utána pedig boldogan egymáshoz simulva, mint két szerelmes gerle, haladt a kibékült pár egyenest a férj lakására.

—ny.

Napirend 1899. július 11-én.

Naptár: kedd, július 11. — Róm. kath.: Piusz. — Prot.: Placid. — Görög-kel. (jun. 29.): Péter és Pál. — Zsidó: Ab 4. — Nap kél 4 óra 16 perckor; nyugszik 7 óra 52 perckor. — Hold kél 8 óra 12 perckor reggel; nyugszik este 9 óra 41 perckor.

Időjárás. Külatás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: száraz, meleg, zivatar várható.

Megyei közigazgatási bizottság ülése a vármegyeházán d. e. 9 órakor.

— (**A pécsi Zenekedvelők Egyesülete**) tegnap délelőtt 11 órakor tartotta évi rendes közgyűlését a városháza nagyteremében *Majorossy* Imre polgármester elnöklete alatt. A közgyűlésen ott voltak *Fekete* Mihály, ifj. *Némethy* József, *Zöld* Sándor dr., *Girardi* József, *Johann* Béla dr., *Opris* Péter, *Mutschenbacher* Viktor, *Ruh* Ernő, *Decleva* Ignác és *Wirth* János. A közgyűlés az elnök megnyitó beszéde után tudomásul vette a jövő évi költségvetést is, melyet annak idején bővebben ismertettünk. Ezután az egyesület tagszerzéseinek fellendítését, az egyesületnek a városi zeneiskolával való együttműködését s az erre vonatkozó indítványokat tárgyalták s *Opris* Péter, *Mutschenbacher* Viktor és *Némethy* József hozzászólása után megbízták a választmányt, hogy e tárgyban javaslatot dolgozzon ki s azt a közgyűlés elé terjessze. Végül ifj. *Némethy* József helyére *Preuss* Adolfot választották be a számvizsgáló bizottságba. A jegyzőkönyv tullelesítésére *Fekete* Mihály alelnököt és *Mutschenbacher* Viktort kérte fel az elnök s ezzel a közgyűlés véget ért.

— (**Kinevezések a vasutasok körében.**) A m. kir. kereskedelemügyi miniszter *Little* Jenő m. á. v. igazgatósági ellenőrt budapesti lakost *segédtitkárrá*, *Aszódy* Mihály dombovári, *Rosenfeld* Dezső baranya-szentlőrinci hivatalnokgyakornokokat és *Juhász* Gyula bükkösi állomási felvigyázót — *hivatalnokká* kinevezte.

— (**Jóváhagyott alapszabályok.**) A hássági »Gazdasági Olvasókör« és a dombovári »Chewra-Kadischa« egylet alapszabályait a belügyminiszter a jóváhagyási záradékkal ellátta.

— (**Névmagyarosítások.**) *Hauptman* Sándor csurgói illetőségű ugyanottani lakos vezetéknevét »Horvát«-ra és kiskoru *Bürgner* Gyula nagy-dorogi illetőségű ugyanottani lakos vezetéknevének »Radó«-ra kért átváltoztatása miniszteri rendelettel, megengedett.

— (**Hamisított levelezőlapok.**) A hamisítás jeles mesterségével foglalkozó urak most eddig járatlan úton érvényesítik tehetségüket. Ismeretlen tettesek ugyanis ujabban levelezőlapokat hamisítanak. Főleg öt krajcáros zárt-levelezőlapokat, mert hát ez a legérdekesebb. Hogy mikép hozzák forgalomba, azt még nem tudni, de tény, hogy forgalomban vannak s egyik-másik postahivatalnál le is foglaltak egynéhány hamisítványt. Ezek a levelezőlapok egészen olyanok, mint a valódiak, éppen olyan a papirosuk, formájuk és kiállításuk, rajta van a fölírás: Magy. kir. posta és zárt levelezőlap, továbbá az öt krajcáros értékjegy piros színű lenyomata. A különbség csak az, hogy az utánzótt levelezőlap, valamivel kisebb (hét cm. hosszú és 4 és fél cm. széles) a valódinál. A posta és táviró vezérigazgatósága utasította a postahivatalokat, hogy

a levelezőlapokat éber figyelemmel kísérik és ha utánoztakra találják, rögtön terjeszték föl a postaigazgatósághoz.

— **(Halálozás.)** Messze innen, a kies fekvésű magyar tengerparton hunyt el a napokban városunknak egy ismert alakja. *Weindorfer Fülöp* a halott, ki f. é. június hó 7-én reggel 4 órakor 46 éves korában Fiumében elhunyt. Temetése f. hó 8-án d. u. 4 órakor temették el a Corsia Deákon levő gyászházból a katolikus temetőbe. Az elhunyt lelki-üdveért ma délelőtt 9 órakor tartották a gyászmisét a fiemei dom templomban. Csak ma jutott hozzánk a család által kiadott gyászjelentés *Weindorfer Fülöp* baláláról, ki vendéglős volt Pécsen, s a kinek elhalálzásáról itt is számos ismerőse és jó barátja, mély részvétellel értesült.

— **(A „szigetvári olvasó-egylet“.)** 1899. év július hó 16-án saját helyiségében nyári mulatságot rendez. Kezdeté d. u. 4 órakor, Belépti-díj: tagoknak személyenként 50 kr., nemtagoknak személyenként 1 frt, gyermek-jegy 10 kr. A belépti jegyek este is érvényesek. Kedvezőtlen idő esetén egy héttel később tartatik meg. *Délutáni műsor*: 1. Sétazene. 2. Jambó csoport. 3. Tekeverseny. 4. Nagy orruak felvonulása. 5. Képes lev. lapok elárúsítása a secessió pavillonban. 6. Szerpentin és confetti csata. 7. Bicsali csárda. 8. Tánc a Bicsali csárdánál. *Esti műsor*: 1. *Katonásan*. Vigjáték: 1 felvonásban. Irta: *Andreánszky Jenő*. Rendező: *Bárvárt Gyula* ur. Személyek: *Gárday Albert* nyug. huszár őrnagy: *Oscsodál Ödön* ur. *Jolán* öz. *Berendy Gyuláné Olga* unoka hugai: *Hegyessy Aranka*, *Duray Iluska*. *Lengei Emil* miniszteri titkár: *Paál Zoltán*. *Huszár Elemér* hírlapíró: *Záborszky Lajos*, *Gyuri inas* *Gárdayál Bárvárt Gyula*. Idő jelenkor történeke: *Gárday lakásán*. Ezt követi: *Az egérke*. Vigjáték 1 felv. *Des Roseaux* után franciából. Személyek: *Bertha* fiatal özvegy *Müller Gizella*. *Albóos ügyvéd Paál Zoltán*. Egy hang *N. N.* Történeke *Bertha lakásán* idő jelen. Kezdeté pont 1/9 órakor végül tánc.

— **(A „Pécsi Polgári Daloskör“ ünnepélye.)** Dacára a tornyosuló fekete felhőknek, melyek tegnap délután záporosóval fenyegették a várost, már a kora délutáni órákban benépesedett a király-utca járók-kelőkkel, kik mindannyian a »Scholz«-féle sörházba a »Polgári Daloskör« ünnepélyére készültek. Négy órára zsufolásig megteltek a sörház összes termei, s *Koródi Károly* népzenekarának hangjai mellett megkezdődött az ünnepély. Míg a megjelent nagyszámu vendégeket egyrészt a kontetti és világpósta közlekedése mulattatta, másrészt folytatták a tekeversenyt, melyet már szombaton este kezdtek meg. A tekeversenyen első díjakat nyertek: *Himmel Ferenc*, *Jakab Imre*. Második díjat: *Schwarz Károly* és *Horváth György*. A hölgyek versenyében első díjat nyertek: *Drenovics Etel*, *Novák Kálmáné*, második díjat: *Drenovics Etel*, *Galina Gizella*, *Kléber Róza*, *Klobucsár Jánosné*. Este hat órakor kezdődött a polgári daloskör hangversenye. A dalárdisták először *Méder »Népdalait«* énekeltek el, miért a nagyszámu hallgatóság zajosan megtapsolta őket. Nagy hatást érték el a *derék dalosok Dürner: »Viharban«* című férfikarával is. Majd *Lányi Ernő* néhány remek népdalát énekeltek el, s a műsort *Abt: »Erdei béke«* című műdalával fejezték be, a szép és precíz énekért a közönség lelkes tapsaival jutalmazva. Ezután vacsora következett, mely a késő esti órákig a legkedélyesebb hangulatban tartott. Majd táncra perdült az ifjuság, s ropta a tűzes csárdást kivilágos kivraddtig.

— **(A város kórházi bizottsága.)** ma délután a városháza közgyűlési termében ülést tartot *Majorossy Imre* polgármester elnökle alatt. Az ülésen tárgyalták a kórház jövő évi költségvetését s most már véglegesen megállapították az összes kiadásokat 111.899 forintban, a törzsvagyon bevételét pedig 20.083

frtban. A különbözet pótlására 85 kr. napi ápolási díj megállapítását kéri a bizottság. A költségvetést a legközelebbi városi közgyűléshez terjesztik be tárgyalás végett s onnan a belügyminiszterhez küldik fel jóváhagyás céljából.

— **(Az ügyvédi kamara köréből.)** A pécsi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy *dr. Tarnai Károly* mohácsi ügyvéd a kamara fegyelmi bírósága által 1898. évi 560/II. sz. alatt hozott és a m. kir. Curia által 1899. évi 314/fev. sz. alatt helyben hagyott határozattal, az 1887: 28. t.-cikk 4. §. b) pontja alapján, az ügyvédség gyakorlatától a pécsi kir. törvényszéknél 1898. évi 7.847/b. sz. alatt ellene folyamatban levő büntető per végérvényes befejezéséig felfüggesztett; továbbá, hogy *Kóbor József* volt mohácsi ügyvéd, ki a fegyelmi bíróságnak 1893. évi 396/II. sz. határozatával betegség okából az ügyvédség gyakorlatától felfüggesztve volt, az ok megszűnte következtében az ügyvédség gyakorlatába visszahelyeztetett s hogy a nevezett ügyvéd lakhelyét Mohácsról a kamara területén belül *Dárdára* tette át.

— **(Szocialista népgyűlés.)** A pécsi szocialdemokrata párt tegnap délelőtt 10 órakor gyár-utcai helyiségében gyűlést tartott, melyen körülbelül háromszázan vettek részt. A hatóság részéről megjelentek *Oberhammer Antal* rendőrkapitány és *Kovács Antal* rendőrbiztos. A népgyűlésre »Az általános választási jog« és »A munkás védtörvény« voltak kitérve. Miután *Végh József* választott elnök a népgyűlést megnyitotta, mint szónokok jelentkeztek: *Szabó József*, *Végh József* és *Horváth Lajos*, kik mindháman a tárgyhöz szólottak. *Szabó József*, a munkás védtörvényről szólva, többek között éles elbírálás tárgyává tette a hatóság ama intézkedését, melylyel a tegnapi kért tüntető felvonulást eltiltotta, amiért *Oberhammer Antal* rendőrkapitány a szónokot rendreutasította. Ugyazintén rendreutasította *Végh József* szónokot is, aki beszédében kijelentette, hogy ha a hatóság jövőben még egyszer eltiltaná a kért tüntető felvonulást megtartását, azt a hatósági tilalom dacára mégis meg fogják tartani s bajuk ellen szükség esetén a belügyminiszternél fognak jogorvoslatot keresni. Mert (s ez tagadhatlan tény) mindenütt megengedik ezeket a tüntető körmeneteket, csupán Pécsen van ez ellen a hatóságnak kifogása. A népgyűlés déli tizenkét órakor ért véget, a mikor a megjelentek a legnagyobb csendben, kisebb csoportokban hagyták el a népgyűlés színhelyét.

— **(Derűre boru.)** Az égiek még a közmondásokat is kiveszik a maguk formájából. Így többek között eddig azzal vigasztalta magát bánatában a magyar, hogy: »borura derű«, mely közmondást azonban most bátran úgy változtathatjuk meg, hogy: »derűre boru«. Mert amint kora reggel felébred derék városunk valamelyik polgára s tekintete az ablakra esik, örömtől repes a szive, amint meglátja azt a ragyogó nyári napsugarat, mely pajzán kedvvel tűz be az ablakán. Miután nyáron nincs szebb, mint egy reggeli kirándulás, hát kiugrik ágyából a polgártárs s sebtében öltözködve igyekszik a hegyek közé friss levegőt szívni. De alig kapja magára a kabátját, az égbolt valamely feléről sötét, ijesztő felhők tornyosulnak s mikor a kiránduló éppen a kapu elé ér, nehéz, kövér cseppekben, méltóságteljesen zudul a nyakába az eső. Bizony így vagyunk mi már napok óta. Reggel a legszebb nyári napra van kilátásunk s amint a délelőtt közeledik, hirtelen beborul s csak úgy szakad a nyakunkba a záporosó, mely ellen védekezni sem tudunk, mert hiszen reggel verőfényes napon indulván el hazulról, az esernyőt — otthon hagytuk. Aztán ne áldja az ember mind a két kezével *Jupiter Pluviust!*

— **(Vérmérgezés.)** *Bogárdi János* patacsi lakos hatéves kis leánya a napokban meztláb szaladgálva játszott az udvaron, mi-

közben egy rozsdás patkószegegre hágott. A szög megsértette a kis leány lábát, mely néhány óra mulva annyira megdagadt, hogy a leányka járni sem tudott. Orvost hívtak, aki a rozsdá következtében beállott vérmérgezést konstataálta. Bár azonnal megtettek minden intézkedést a baj súlyosbodásának megállítására, valószínű, hogy a sérült lábfejet amputálni kell. A hivatalos orvosi vizsgálat megejtése végett *dr. Trixler Rudolf* járásorvos a helyszínére utazott.

— **(A mezőgazdasági bizottság ülése.)** A mezőgazdasági bizottság ma délután négy órakor *Ország* Lajos elnökle alatt ülést tartott a vármegyeházán. Az ülésen megjelentek *Sey László* kir. tanácsos, *Német Lipót*, *Driesz Lajos*, *Stajevits János*, *Trsanzky Gyula*, *Mikes József*, *Stein Lajos dr.*, *Denk Lajos*, *Lehel Győző* mint jegyző. Az ülés első tárgyaként elhatározta a bizottság, hogy a szegedi gazdasági kiállításra leendő részvételre harminc baranyamegyei kiscgazdát fog segíteni, mely célra összesen háromszáz forintot utalványoztak. Az ülés második tárgya a mezőgazdasági bizottság vagyonának elszámolása volt azon alkalomból, hogy a mezőgazdasági bizottság a »Baranyamegyei Gazdasági Egyesület« kebelébe beolvad. A mezőgazdasági bizottság vagyona 4500 forintot tesz ki. Tekintettel azonban arra, hogy a bizottság vagyonából elszámolási kötelezettséggel 1700 frt a gazdasági előadónál van, a bizottság akként határozott e tárgyban, hogy a leszámolásra 30 napi záros határidőt tűz, melynek eltelte után ismét ülést tart s ez alkalommal fog e tárgyban végleg dönten. Még néhány lényegtelenebb folyó ügyet intézett el azután a bizottság, melynek ülése öt órakor ért véget.

— **(Szerencsétlenség az Űszöghi országúton.)** *Orbán Mihály* személyi gazda, ki tegnap idebent járt a városban, hatodmagával kocsin hazafelé igyekezett. Az Űszöghi hidhoz érven, azon találkozott az Űszöghi uradalom kocsijával, melyet el akart kerülni. De a hid a fordulónál igen keskeny lévén, lóvai, melyek e percben megbokrosodva ágaskodni kezdtek, ugrádozás közben lecsúsztak az alig egy lábnyi hid-karfán át, s miután a kocsit rudja eltörött s a gyenge szerszám elszakadt, a lovak lezuhantak a tizennégy méter mély árokba. Az egyik lónak, mely fejére esett, menten kitörött a nyaka, a másik lónak pedig a szűgye hasadt föl s lábait törte, úgy hogy egy felóra mulva kimúlt. A kocsin volt hat személynek az ijedségen kívül szerencsére más baja nem történt. Nem tudni mi okból, *Orbán Mihály* kihallgatásakor úgy igyekezett föltüntetni a szerencsétlenséget, hogy azt egy, az Űszöghi országúton haladt kerékpáros okozta, kinek csilingelésétől bokrosodtak meg a lovak. De miután a kocsin volt többi ember egybehangzólag azt vallotta, hogy biciklistát nem is láttak, mégis bevallotta, hogy a szerencsétlenséget az okozta, hogy az uradalmi kocsit el akarta kerülni. Akármint történt is, annyi bizonyos, hogy egy olyan frekvenciált hidnak tisztességesebb karfájának kellene lenni, mert így a nemes vármegye jóvoltából, mely mostoha gyerekként bánik az Űszöghi uttal, egyszer majd nagyobb szerencsétlenség is történhetik, melyben nemcsak állat pusztul el, hanem emberéletben is kár esik.

— **(Betörés a Kossuth-utcán.)** Az elmúlt éjjel eddig ismeretlen tettesek betörték *Walla Ferenc* Kossuth Lajos utcai óráshoz s annak kirakatából három órát és egy óraláncot összesen hatvan forint értékben elloptak. A tettesek a betörést éjjel előtt követhették el, mert fél egy órakor érkezett haza káros segédje, ki az üzlet mellett lakik s hazatérte után reggelig mi zajt sem hallott. A betörők a kirakatnak betétes faajtáját feszítették fel s betörték a kirakat üveg tábláját, miáltal körülbelül 10 centiméternyi helyet nyertek. Ezen benyultak, de csak a kirakat legalsó fokát tudták elérni, mit igazol az a körülmény is, hogy a kirakatból — melyben

több mint százötven óra lógott, csupán két ezüst női órát, egy új szerkezetű huszonnégy órás mutatólappal ellátott férfi zsebórát és egy rövid »sport« láncot loptak el. A tettesek valószínűleg úgy manipuláltak, hogy míg az egyikük a kirakat fatábláját tartotta nyitva feszítő vasával, addig a másik az így támadt résen benyult, ekként követvén el a lopást, miközben kezét az üvegben alaposan megvághatta, mire azok a vércseppek engednek következtetni, melyek a kirakat üvegtáblájára száradtak. Hogy lehetséges volt az aránylag korai esti órákban vasárnapi napon, midőn a Kossuth utca cirkuszából jövő és egyéb járőkelők által népszerű van téve, a betörést elkövetni, az ismét egyik bizonyítéka annak, hogy rendőrségünk létszáma városunk közbiztonsági viszonyaihoz képest csekély. A rendőrség a tettesek kézrekerítése iránt megtette a szükséges intézkedéseket.

— **(Kinevezés.)** A m. kir. pénzügyminiszter a szegzárdi m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez *Brazorotto* Aladár gyönki adótisztet pénzügyi számtisztte deiglenes minőségben kinevezte.

— **(Pirotechnikus jelzőeszközök — a máv.-nál.)** Az amerikai vasutak már évek óta alkalmaznak pirotechnikus jelzőeszközöket a vasuti szolgálatban, mivel az egymást követő vonatoknál, az utólérés veszélyét, ha nem zárják is ki tökéletesen, de nagyban csökkentik. Az európai vasutak blockberendezéseket és pályádröket alkalmaznak. Nálunk rendes körülmények között a pirotechnikus jelzésekre nincsen szükség, de mert kedvezőtlen időjárásban (hóvihár, köd, sötétség) használatuk célszerű és előnyös, a magy. királyi államvasutak igazgatósága intézkedett, hogy a kérdéses jelzőeszközök Amerikából beszereztesse és vonalain kipróbáltassanak.

— **(Összehajtható hotel.)** Ez a legújabb amerikai találmány. A »hótel« zárt állapotban olyan, mint a vasuti málhakocsik. A rendeltetési helyen azonban a kocsit szétkapcsolják, falazatokat illesztnek beléje s az egész tért, mely ötször-hatszor nagyobb területet foglal el, mint egy vasuti kocsit talpzata, egyes »szobákra« osztják. Most a butorokat is összeállítják s a »hótel«, mely utazó cirkuszársulatok használatára van szánva, kész és az új kor minden komfortjával, villamos világítással, fürdőhelyiségekkel stb. el van látva. A kocsiból »hótellé« való átalakításhoz csak egy órai munkára és négy emberre van szükség.

— **(Zeneszó a király-utcán.)** Szombaton éjjel néhány kőműveslegény hangos ének- és harmonikaszóval vonult végig a sörház-utcából a király-utca, ahol a cirkáló rendőrfőnök csendre intette őket. De ez mit sem használt, sőt a berugott legények megtámadták és a földre teperték a rendőrt, kinek segélyszólására öt társa elősietett. A rendőröknek sikerült *Szónékker* János kőműveslegényt letartóztatni és a városházára szállítani, míg társai — kiket a rendőrség nyomoz — megugrottak.

— **(Vendéglősök küldöttsége a pénzügyminiszternél.)** Abból az alkalmából, hogy a képviselőház az italmérési javaslatról szóló törvényjavaslatot elfogadta, ma Gundel János vezetése alatt Miskolc, Pozsony, Eger, Diósgyőr és még számos más város küldöttei küldöttségileg tisztelegtek Lukács pénzügyminiszternél és azt a kérelmet terjesztették elő, hogy a finomított szesz árát literenkint minimum 80 krban állapítsa meg törvényadta jogánál fogva az egész országban. A szatócsok ugyanis, ha az olcsó palinkát, melynek poharazását a törvény tiltja, egyszerűen barnára festik s rum brandy vagy más rév alatt finomított szesz ital helyett forgalomba hozzák, egyenesen kijátszhatják a törvényt. Minthogy pedig a szatócsok a palackokat nem a törvény által előírt módon dugaszolják, hanem laza és apró dugaszokat használnak, a küldöttség az ide vonatkozó törvények szí-

gorított betartását is kérte. A miniszter a küldöttségnek megígérte, hogy a kérvényt alapos tanulmányozás tárgyává fogja tenni és hogy az igazságnak és méltányosságnak megfelelően fog dönteni.

— **(Védekezés a rozsdá ellen.)** A rozsdá a vetéseken az idei évben ismét feltűnő sok helyen nagy mérvben és kiterjedésben mutatkozott. Minthogy e baj által okozott kár az utóbbi években folyton ismétlődik, a földművelésügyi m. kir. miniszter — amint értesülünk — szükségesnek találta, hogy az beható kutatás és tüzetes tanulmányozás tárgyává tétessék és a baj korlátozására módok kerestessenek. Ehhez képest utasította a tudomány mai állásának megfelelően ujonnan felszerelt magyar-óvári növényélet- és kórtani állomást, hogy a kérdést széleskörű beható tanulmány tárgyává tegye és elrendelte, hogy a rozsdának elterjedéséről és kártételének mérvéről alapos tájékozást szerezzen. Együttal ez intézkedésekről a gazdasági egyesületeket értesítve, közrehatásra kérte fel arra, hogy a gazdák az állomás megkeresésére közreműködésük által az állomás részéről történő kutatást gyakorlati tapasztalatok közlésével és esetleg kísérletek megejtése által elősegítsék.

— **(A Kaméliás hölgy — ötven éves.)** Az idén lesz fél évszázada annak, hogy ifjabb Dumas Sándor drámáját, a »Kaméliás hölgy«-et először előadták. Eredetileg a »Kaméliás hölgy« regény volt. Egy ismeretlen író dramatizálta nagyon rosszul. Erre Dumas nekibuzdult és nyolc nap alatt készen volt a színmű. A sebtében írt munkát fölvasta atyjának, akit annyira föllekesített, hogy sirva ölelte meg fiát és megígérte, hogy a darabot a vezetése alatt levő színházban rövid idő múlva elő fogja adatni. De az öreg Dumas nagyon el volt adósodva és a színház árverésre került. A többi színházak pedig valamennyien visszautasították a darabot, míg végre egy új színházigazgató elfogadta azt. De ekkor meg Fargueil kisasszony vonakodott Gautier Margit szerepét eljátszani. Helyette a szép Doche kisasszony vállalta el a sok viszontagságot átélte szerepet. Most meg a cenzura tiltotta meg a darab színrehozását. Eltelt két év, amíg végre a darab színrekerülhetett a Vaudeville-színházban. A szereplők csak kénytelen-kelletlen vállalták el szerepüket és azt jósolgatták, hogy a közönség aligha meg nem szökik még a 4-ik fölvonás előtt a színházból. Annál meglepőbb volt a darab fényes sikere, melynek Dumas első nagy sikerét köszönhetta.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1899. július 10. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = mm. 61.6 (emelkedő.)

Hőmérsék = 17.6 °C

> maximuma : 23.2 °C

> minimuma : 15.0 °C

Párányomás : 12.3 mm.

Relatív nedvesség : 82.

Felhőzet : ☉ W.

Szélirány s erő : ○

Csapadék 24 órai : —.

Száraz, meleg, zivatar.

Dr. Czíser.

Törvénykezés.

§ Muth Henrik ügye a kir. táblánál.

Bizonyára élénk emlékezetében lesz még olvasóinknak *Muth* Henrik neve, ki *Kaposszekcsőn* *Schadt* Bernát ottani lakos felbujtására annak apósát, *Wolf* Jánost megölte, azután fogságba kerülve, a pécsi kir. ügyészség fogházából megszökött. A pécsi kir. törvényszék f. é. május hó 24-én *Muth* Henriket a gyilkosság és rablás büntetéseért *tizenöt évi fegyházra* ugyancsak *tizenöt évi fegyházra* ítélte. A pécsi kir. ítélőtábla szüneti tanácsa ma délelőtt foglalkozott ez ügygyel, mely alkalommal a kir. törvényszék ítéletét mindkét vádlottra nézve **helybenhagyta**. Az ítéletet hivatalból terjesztik fel a kir. curiahoz.

T a n ü g y.

)(**Évzáró vizsga Goricán.** A gorikai állami elemi iskolában, f. hó 8-án tartották — mint tudósítónk írja — az évzáró vizsgálatokat. Dacára annak, hogy az iskola csak két év óta áll fenn, s hogy a tanulók mindannyian német ajkúak, a gyermekek oly szépen és oly tiszta magyarsággal olvastak s feleltek a feltett kérdésekre, hogy a nagyszámú hallgatóság lelkesen megtapsolta őket. Nem csekély dicséret illeti a magyarosítás nehéz munkájáért *Lucsánszky* László tanítót is, ki fáradhatlan buzgalommal igyekszik növendékeiből jó magyar hazafiakat nevelni.

)(**Pályázat műegyetemi hallgatóknak.** A József műegyetem tanácsa műegyetemi hallgatók számára öt pályakérdést tűzött ki a hidépítéstanból, a gyakorlati hidraulikából, a gépszerkezettanból, a kémiából és a kémiai technológiából. A pályadíj a kémiából 250 forint, a többi kérdés megfejtői száz száz forintot kapnak. A pályamunkák szeptember 30-áig adandók be.

T Á V I R A T O K.

— **A magyarok és a Dreyfus-ügy.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Párisban *Návay* Gyula magyar bányatanácsos megjelent a *Patrie* szerkesztőségében s kijelentette, hogy nincs egyetlen magyar ember, aki oly tapintatlanságot kövessen el, hogy *Dreyfus*nak vagy *Piquart*nak diszkardot küldjön. Van ugyan Budapesten egy csomó izraelita — így folytatja *Návay* nyilatkozatát — kik *Dreyfussal* rokonszenveznek, de ez elenyésző kisebbség. Kéri tehát a franciákat, hogy Magyarországot ne téveszszék össze egy csomó hazátlan trafikánssal, akik azonban urai, gazdái a legtöbb magyar lapnak.

Ez a nyilatkozat, melyet a *Patrie* közzétett, nagy föltűnést keltett a klubokban és politikai körökben, annál is inkább, mert a *Patrie*, *Návayt* magyar államférfiúnak tüntette föl s mindenki összetéveszti *Návay* Aladárral, a párisi kiállítás magyar kormánybiztosával. A párisi magyarok fölháborodva nyilatkozni akartak, de e szándékuktól mégis elállottak.

— **Szerb rémuralom.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Zimonyból* sürgönyzik, hogy több papot elfogtak Szerbiában, köztük *Milics* főpapot, a konzisztorium elnökét.

A merénylő *Knezevics* teljes beismerésben van. Folyton hangoztatja megtérését és azt, hogy tekintélyes radikálisok bérelték föl őt a gyilkosságra. *Nikolics* Vljakó ezredes, *Pasics* bizalmas barátja, állítólag tárgyalta a merénylővel és megállapította vele a gyilkosság elkövetésének módzatait.

A többi vádlottak minden fölvilágosítást megtagadnak és makacsul tagadnak mindent, de a különböző házkutatások alkalmával terhelő iratokat és leveleket találtak. Igen kompromittáló *Gruics* Száva tábornok, pétervári követe egy levél, melyet Pétervárról *Petrovics* Blasso által, a ki unokatestvére a montenegrói fejedelemnek, *Vesznic* *Milenko* dr. volt radikális miniszternek küldött. Ezt a levelet a *Vesznic*nél tartott házkutatás alkalmával találták s ennek következtében *Vesznic*et is elfogták.

— **A komáromi kardaffér vége.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Komáromból illetékes helyről utólag következőkép igazítják helyre az ifjabb Fiáth báró és a katonatisztek közti párbajról szárnyra kelt híreket:

Ifjabb *Fiáth* báró tényleg csak *Heidler* főhadnagygyal verekedett meg. Kilencszer csaptak össze annyira, hogy utóbb *Fiáth* már nem tudta a karját emelni. A párbajt erre a segédek beszüntették, a felek pedig a történt eset fölötti őszinte sajnálatuk kifejezése mellett kibékültek.

Ambrozics hadnagy kijelentette, hogy *Fiáthot* sérteni nem akarta s a kardot csak bajtársi kötelességből vette kezébe. Erre *Fiáth* és *Ambrozics* párbaj nélkül kibékültek.

— **Oszták miniszterek Budapestén.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Thun* gróf és *Dipauli* oszták miniszterek ma este Budapestre utaznak.

— **Áradások Sziléziában.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A sok esőzés folytán Sziléziában nagy áradások vannak. Tegnap éjjel a helyzet már több helyütt fenyegető volt.

— **Asztalosok sztrájkja.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az asztalosmunkások a rég hirdetett sztrájkot tegnap megkezdették.

— **Választási mozgalom.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Felsőőrött az új választás ügyében ma nagy értekezlet volt. *Hrabovszky István* ügyvéd kérdést intézett a választó közönséghez, hogy kinek van tudomása arról a lapokban terjesztett hírről, hogy *Pázmándy Dénes* a kerület jelöltje. (Óriási vihar nem kell, abcug.) Mire elnök egyhangú határozatként jelenti, hogy hírlapok azon híresztelése, mintha a kerület *Pázmándy* óhajtaná jelölni, alaptalan és a kerület képviselő-jelöltjéül egyhangulag óváció mellett gróf *Erődödy* Gyulát választották.

— **Betiltott gyűlések.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Bécsben* a tegnap estére egybehívott szociáldemokrata gyűléseket hatóságilag betiltották.

— **Megcáfolt zavargások.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Konstantinápolyból* írják, hogy a tripolisi és bengasi zavargásokról szóló hírek alaptalanok.

— **Az orleansi herceg levele.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Párisban* a „*Matin*“ *Henrik orleansi herceg* levelét közli, melyben ez kijelenti, hogy meg fog hajolni a rennesi haditörvényszék ítélete előtt épp úgy, a mint az 1894-iki ítélet előtt meghajolt. Ha Franciaország megszabadul ettől a fékelytől, ismét elfoglalhatja dicsőségteljes állását és megemlékezhetik érdekeiről, melyek Afrika tengerpartjain kockán állanak.

— **A spanyol királynéről.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Madridból* írják, hogy a regenskirályné *Sen Sebastianba* utazik nyári tartózkodásra.

Budapesti börze.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1899. július 10.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, májusra: —; —; októberre: 8.89. —
Tengeri: 4.82. — *Rozs*: 4.96. — *Zab*: 7.05.
Az értéktözsden az árai a következők: *Oszták hitelrészvény*: 382.80. — *Magyar hitelrészvény*: 391.75 — *Allamvasut*: 347.75.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

287. sz.

1899.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a pécsváradai kir. járásbírósnak 1899. évi V. II. 58/1. számú végzése folytán *Gállos Ede* ügyvéd által képviselt, németbólyi kölcs. segély-egylet, mint szövetkezet felperes részére *Krauzer Manó* nyomjai lakos alperes ellen, 1300 frt követelés s jár. erejéig elrendelt bizt. végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1811 frtra becsült ingóságokra a pécsváradai kir. járásbírósnak V. II. 58/5. 1899. sz. végzésével a további eljárás elrendeltét, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, az ingós árverésnek **Nyomja községben, az alperes lakásán** leendő megtartására határidőül 1899. évi július hó 14-ik napjának délelőtti 10 órája tüzetik ki, a mikor a bírósággal lefoglalt ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a leltározási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

A törvényes határidő ezen hirdetménynek a bíróság tábláján kiüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Pécsvárad, 1899. évi június hó 30. napján.

Kovácsy Gyula

kir. bir. végrehajtó.

1437. sz.

Tlkv. 1899.

Árverési hirdetmény.

A dárda kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy *Einfinger György* 5/7 frt 20 krnyi magasabb ígérete folytán ifj. *Binder Kristóf* monostori lakos végrehajtónak, *Bauer József* és neje *Kesztner Anna* monostori lakosok végrehajtást szenvedtek ellen 120 forint tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a dárda kir. jbiróság területén lévő *Baranyavár községben* a 901. sz. betétben 1946 hrsz. ingatlanra 1238 frtban megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1899. évi augusztus hó 17-ik napján d. e. 10 órakor **Baranyavár községben a jegyzői irodában** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 123 frt 80 készpénzben, vagy az 1881. 60. tcz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rend. 8-dik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán, a kir. járásbírósnak mint tkvi hatóságnál, 1899. évi június hó 1-én.

Székács Pál

kir. albiró.

11158. sz.

Tlkv. 1898.

Árverési hirdetmény.

A dárda kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy ifj. *Uzodi Sándor* vörösmarhi lakos végrehajtónak, *Burger János* vörösmarhi lakos végrehajtást szenvedett elleni 389 frt tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a dárda kir. jbiróság területén levő, *Vörösmarh községben* 174 sz. tkjvben felvett 406. hrsz. pincére egészben, tehát a végreh. törv. 156. §. alapján *Maiszterovits Erzsébet* hagyatékára is 40 frt, 273/b. hrsz. belsőségtől *Burger János* felerészére 544 frt megállapított kikiáltási árban elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi július hó 21-ik napján d. e. 10 órakor **Vörösmarh községben a jegyzői irodában** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 4frtot, illetve 54 frt 40 kr. készpénzben, vagy az 1881: 60. t.-cz. 42 §-a jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi nov. hó 1-én 3333-ik szám alatt kelt IgazságügyMiniszt. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán, a kir. jbiróság mint tkvi hatóságnál 1899. évi április hó 1-én.

Székács Pál

kir. albiró.

12169. sz.

tlkv. 1898.

Árverési hirdetmény.

A dárda kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy *Obrádovics Bogolyob* végrehajtónak, *Obrádovics Mladenné Lasnyarovics Milka* baáni lakos végrehajtást szenvedett elleni 200 frt tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a dárda kir. jbiróság területén lévő, baáni községben a 1091 sz. betétben felvett A I. 1—3 sorsz. ingatlanból *Obrádovics Mladenné* fele részére 338 frt, A † 1 sorsz. a. ingatlanból *Obrádovics Mladenné* fele részére 102 frt A † 2 sorsz. ingatlanra egészben tehát *Graf Adolf* fele részére is a V. T. 156. §-a alapján 33 frtban megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi augusztus hó 7-ik napján d. u. 3 órakor **B.-Baán községben a jegyzői irodában** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát vagyis 33 frt 80 kr., 10 frt 20 kr., 3 frt 30 kr. készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t.-c. 42. §-a jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8-ik §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán, a kir. jbiróság mint tkvi hatóságnál 1899. évi május hó 10-én.

Székács Pál

kir. albiró.